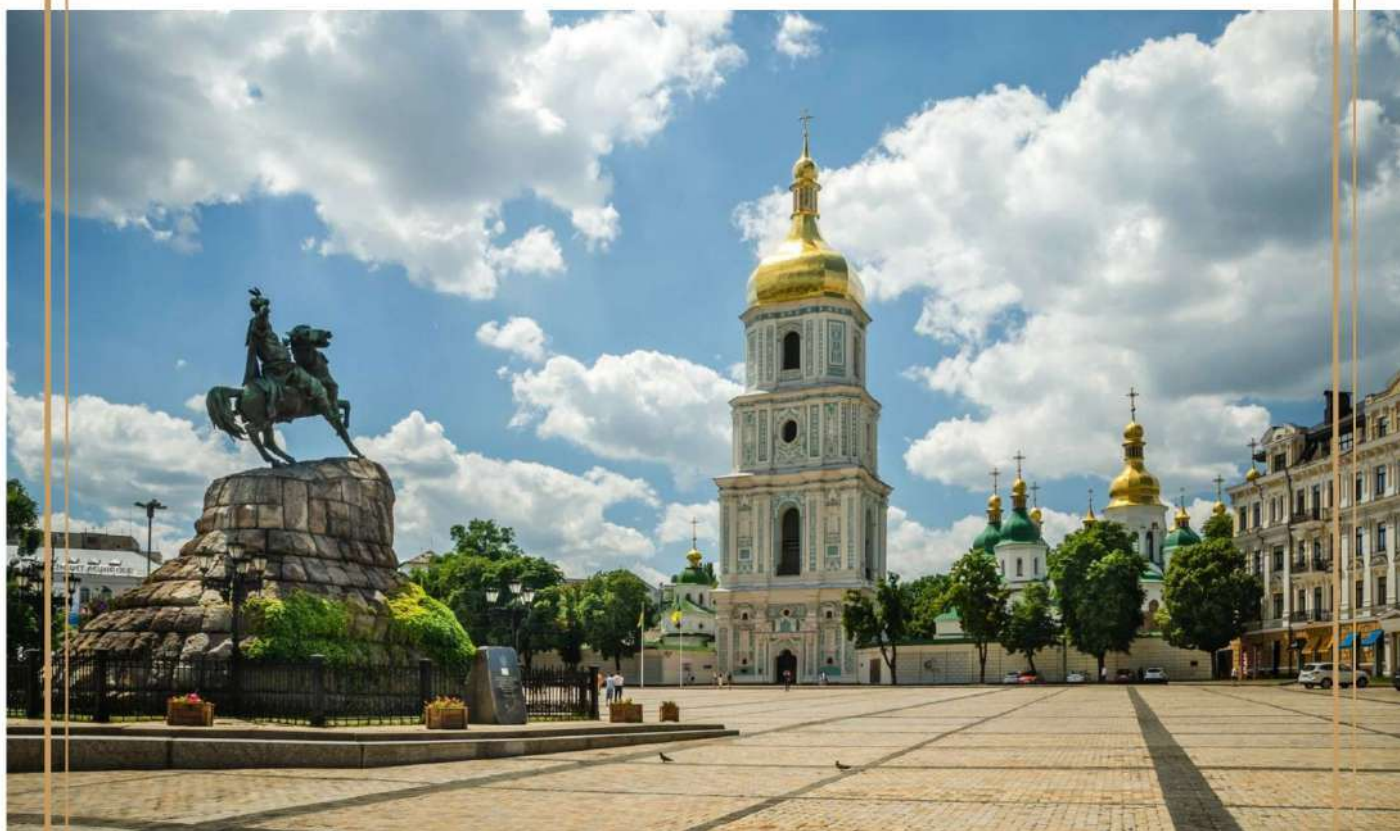

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ
УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ТА
ТЕХНОЛОГІЧНИМИ ІННОВАЦІЯМИ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ
ТА В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД**

**10–11 ЖОВТНЯ
2023
ТЕЗИ
ДОПОВІДЕЙ
Частина I**

ISBN:978-966-632-320-3 (Online)
DOI: 10.33744/978-966-632-320-3-2023

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Національний транспортний університет
Університет Альмерії (Іспанія)
Університет Валенсія (Іспанія)
Університет сталого розвитку Еберсвальде (Німеччина)
Жешувський технологічний університет (Польща)
Сілезька Академія (Польща)
Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (Литва)
Каунаський університет прикладних наук (Литва)

Міжнародна наукова конференція
**УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИМИ ІННОВАЦІЯМИ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ
ТА В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД**
10-11 ЖОВТНЯ 2023 РОКУ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
Частина I

Київ НТУ 2023

ISBN:978-966-632-320-3 (Online)
DOI: 10.33744/978-966-632-320-3-2023

Ministry of Education and Science of Ukraine
SSI "Institute of Education Content Modernization "
National Transport University
University of Almeria (Spain)
University of Valencia (Spain)
University of Sustainable Development Eberswalde (Germany)
Rzeszów University of Technology (Poland)
Silesian Academy (Poland)
Gediminas Vilnius Technical University (Lithuania)
Kaunas University of Applied Sciences (Lithuania)

International Scientific Conference

**MANAGEMENT OF BUSINESS PROCESSES
AND TECHNOLOGICAL INNOVATIONS
IN THE CURRENT CONTEXT
AND IN THE POST-WAR PERIOD
OCTOBER 10-11, 2023**

Abstracts Collection

Part I

Kyiv, NTU, 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ «АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ».....	16
<i>Bakulich Olena, Holodenko Viktoriia. Methodological toolkit for environmental and economic assessment of transport enterprise activities.....</i>	16
<i>Doroshuk Hanna. How does CHATGPT influences to workflows in education?.....</i>	19
<i>Lytvynenko Elena, Prokopenko Olha, Prokopenko Maryna, Bohachov Dmytro. Economic efficiency of developing and implementing business models and processes at enterprises based on business diagnostics</i>	22
<i>Parfentyeva Olena. The interconnection of the service sphere and the competitiveness of the national economy.....</i>	24
<i>Porosinin Artur, Chernykh Bohdan, Tiutiunnyk Volodymyr, Fesenko Oleksandr. Staff management of an innovation-oriented enterprise on the basis of adaptive and rational use of their opportunities</i>	27
<i>Pozniak Oksana, Yakovenko Yevgeniya. The main problems of adaptive management of business processes.....</i>	29
<i>Shmatko Nataliia, Ivchuk Vasyl. Implementation of artificial intelligence: prospects and challenges for business management.....</i>	33
<i>Бакуліч Олена, Самойленко Євгеній, Кучер Ян. Моделювання рівня забруднення атмосферного повітря автомобільним транспортом в проектах управління екологічним станом міста.....</i>	38
<i>Баценко Людмила, Безугла Юлія. Формування стратегій аграрних підприємств.....</i>	42
<i>Бобилєв Іван, Чуприна Наталія. Ризики та ефективні шляхи розвитку торгівельних мереж за невизначених умов.....</i>	45
<i>Бондар Наталія, Сагайдак Євгенія, Уманців Владислав. Економічні інтереси учасників проекту ДПП та їх класифікація.....</i>	47
<i>Бондаренко Світлана. Agile – підхід до управління якістю бізнес-процесів на підприємствах в контексті сталого розвитку.....</i>	50
<i>Бондар Юлія, Григораши Станіслав. Науково-виробничі проблеми менеджменту корпоративних інтеграційних об'єднань.....</i>	53
<i>Вейдер Тетяна, Матюшенко Діана. Організаційно-управлінські заходи з адаптації бізнесу.....</i>	56
<i>Височило Оксана, Лукашенко Анастасія. Сучасна система менеджменту якості на підприємстві.....</i>	60
<i>Воронько-Невіднича Тетяна, Черних Олексій. Особливості адаптивного управління розвитком сучасних підприємств агропродовольчої сфери</i>	62
<i>Гнатенко Ірина, Алексєнко Артем, Рабчук Сергій. Актуалізація інноваційного потенціалу підприємницьких структур бізнесу в умовах глобалізаційних зрушень.....</i>	64
<i>Гнатенко Ірина, Левченко Вероніка, Земцов Микола. Концепція розвитку інноваційного підприємництва : сучасний аспект.....</i>	68
<i>Гнатенко Ірина, Хорошко Дмитро, Василенко Сергій. Система критеріїв оцінки та інтегральні показники економічної безпеки підприємств в умовах сталого розвитку...</i>	71

<i>Пузирьова Поліна, Садовський Євген.</i> Інноваційні кластери як механізм забезпечення конкурентоспроможності країни в умовах післявоєнного розвитку.....	198
<i>Пузирьова Поліна, Саттаров Маммад, Трифонов Григорій.</i> Теоретичний базис формування та розвитку інтегрованих структур бізнесу в умовах сталого розвитку.....	201
<i>Пузирьова Поліна, Синиця Сергій.</i> Сутність діджиталізації та її значення для бізнес-процесів в умовах сталого розвитку.....	204
<i>Самойленко Владислав, Кирієнко Данііл, Пасов Геннадій.</i> Електромобілі: недоліки, переваги, перспективи.....	208
<i>Смагін Володимир, Ільченко Вікторія.</i> Інвестиційна складова реалізації бізнес-процесів в Україні.....	211
<i>Смагін Володимир, Плющ Катерина.</i> Управління інноваціями в зовнішньоекономічній діяльності підприємства в умовах війни.....	215
<i>Сніжко Лариса.</i> Управління якістю як ключовий чинник досягнення конкурентоспроможності сервісних підприємств.....	217
<i>Спіцина Ангеліна, Галицький Богдан.</i> Конкурентний потенціал як основа стабільності підприємства.....	220
<i>Спіцина Ангеліна, Голова Інна.</i> Інтелектуальна власність як складова механізму інноваційного розвитку підприємства.....	225
<i>Стахов Арсеній, Липинська Олена.</i> Асиметрія розвитку морського транспорту України у системі нового шовкового шляху.....	230
<i>Стахов Серафим, Москвиченко Ірина.</i> Питання цифровізації у системі ринку морської торгівлі.....	233
<i>Степаненко Катерина, Голубкова Ірина.</i> Аналіз потенціалу розвитку круїзної індустрії.....	235
<i>Стрілок Олександр, Ковбатюк Марина.</i> Цифровізація як рушійний фактор оптимізації бізнес-процесів підприємств.....	237
<i>Сукманюк Вікторія.</i> Управління ризиками державно-приватного партнерства в післявоєнний період.....	240
<i>Тешева Лариса, Атаї Саїд Газанфар огли.</i> Методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства.....	243
<i>Токмакова Ірина, Іванова Анна, Бочков Олександр.</i> Адаптивне управління інноваційними процесами на підприємствах залізничного транспорту.....	247
<i>Федорук Олеся, Куценко Валентина.</i> Адаптивне управління бізнесом як стратегічна необхідність у сучасних реаліях розвитку міжнародної економіки.....	250
<i>Харченко Тетяна, Шумейко Дмитро.</i> Особливості управління ефективністю підприємства в сучасних умовах.....	252
<i>Христофор Олег.</i> Сучасні тенденції перетворення залізничних вокзалів як базових інфраструктурних об'єктів транспортної системи країни.....	254
<i>Хрісова Юлія, Голубкова Ірина.</i> Позиціонування морських підприємств в умовах ризику.....	257
<i>Чупріна Маргарита, Шаповалова Ірина.</i> Проблеми та перспективи впровадження технологічних інновацій на металургійних підприємствах України.....	259

АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Ірина ТОКМАКОВА¹, д-р. економ. наук, проф., Анна ІВАНОВА¹, студентка,

¹Олександр БОЧКОВ, студент

Український державний університет залізничного транспорту (Україна)

Ключові слова: адаптивне управління, підприємство, залізничний транспорт, інноваційні процеси

Вступ

Нині підприємства залізничного транспорту перебувають в найбільшій за всі роки свого існування кризі. Показники роботи вітчизняного залізничного транспорту значно скоротилися – обсяги вантажних перевезень у 2022 р. зменшилися на 52,1 %, або на 163,7 млн т. За видами сполучення в кількісному вимірі найбільше скоротилися внутрішні залізничні перевезення – у 2022 р. вони зменшилися на 49,2 % або на 73,7 млн т порівняно з 2021 р. [1]. Експортні перевезення скоротилися на 47,1 % (52,9 млн т), імпортні – на 69,5 % (28,2 млн т), а транзит зазнав скорочення на 76,9 % (8,8 млн т). Поряд з цим в надзвичайних умовах війни АТ «Укрзалізниця» була змушена виконувати не зовсім звичні функції, від яких залежало саме існування Української держави [2]. Отже, робота підприємств залізничної галузі є надзвичайно важливою для забезпечення соціально-економічного розвитку країни. При цьому в наш час і в майбутньому ефективний розвиток підприємств залізничного транспорту можливий лише при широкомасштабному впровадженні інновацій, що потребує удосконалення управління його інноваційними процесами. Структурна і організаційна специфіка інноваційного процесу при його здійсненні значною мірою характеризується невизначеністю на всіх рівнях його реалізації, що обумовлює необхідність застосування адаптивного управління.

Мета роботи

Розкриття тенденцій інноваційного розвитку залізничної галузі та ролі адаптивного управління в забезпеченні ефективності інноваційних процесів на підприємствах залізничного транспорту.

Виклад основного матеріалу дослідження

Адаптивне управління є особливим видом управління господарюючими суб'єктами, що дозволяє використовувати внутрішні резерви ефективності для подолання негативного впливу зовнішнього середовища на діяльність. Сутність адаптивного управління інноваційним розвитком полягає в ідентифікації можливих і вже існуючих проблем щодо розроблення нової і модернізації перспективної конкурентоспроможної транспортної послуги, у пошуку найефективніших способів усунення проблем і модернізації управляючої системи для виконання завдань інноваційної діяльності. При такому підході адаптивне управління орієнтовано на створення умов для безперервного вдосконалення організації виробництва і цілеспрямованого використання внутрішніх резервів, створюючи можливість ефективного розвитку і зростання конкурентних переваг та ефективного реагування на дії зовнішнього середовища [3].

Для виявлення особливостей адаптивного управління інноваційною діяльністю охарактеризуємо тенденції розвитку залізничної галузі, серед яких розширена автоматизація залізничної галузі, автономні поїзди, впровадження Інтернету речей, застосування штучного інтелекту і програм змішаної реальності, екологізація, розвиток високошвидкісного руху, використання аналітики великих даних і сучасних системи залізничного мобільного зв'язку і базування на досвіді клієнтів [4].

Нині автоматизація залізничної галузі виходить за рамки автономного руху поїздів. Стартапи та масштабні компанії розробляють роботизовані системи для очищення та обслуговування інфраструктури, а також безпілотні технології для віддаленого огляду. Крім

того, автоматизація контролю тяги запобігає затримкам та підвищує безпеку залізничної інфраструктури.

Автономний поїзд є ефективним рішенням для підвищення пунктуальності, надійності та оптимізації пропускної здатності в залізничній галузі. Модернізація технології сигналізації і систем автоматичного управління поїздом знижує кількість технічних помилок, покращує потік інформації про дорожній рух і підвищує довіру пасажирів до залізничного транспорту.

Інтернет речей сильно впливає на надійність та безпеку залізничної інфраструктури. Моніторинг на основі стану запобігає затримкам, що виникають через поломки колій та частин поїзда, що оптимізує ефективність та витрати на технічне обслуговування, а також підвищує задоволеність пасажирів. Крім того, розширена аналітика з підтримкою Інтернету речей дозволяє залізничним операторам знаходити рішення на основі даних для поліпшення управління парком і підвищення ефективності залізничних операцій.

Штучний інтелект знаходить безліч застосувань в залізничній галузі, включаючи управління активами, профілактичне обслуговування і оповіщення про надзвичайні ситуації. Алгоритми глибокого навчання та нейронні мережі допомагають оптимізувати розклад поїздів та мінімізувати затримки. Крім того, передові системи інформування пасажирів покращують транспортні послуги та підвищують задоволеність пасажирів.

Залізниці як найбільш екологічний вид транспорту прагне посилення свої позицій у цій сфері, що обумовлює подальшу декарбонізації залізничної галузі. Найпоширеніші рішення для декарбонізації включають заміну дизельних поїздів акумуляторними технологіями, водневими паливними елементами або електричними поїздами. Щоб ще більше мінімізувати викиди CO², залізничні оператори використовують електровози, які використовують енергію з відновлюваних джерел, таких як сонячна енергія або вітер.

Розвиток високошвидкісних залізничних систем має на меті зробити перевезення людей та вантажів більш ефективними та частими. Створення систем високошвидкісного руху включає проєктування та будівництво високошвидкісних поїздів та ліній. Зокрема, компанії зосереджені як на адаптації існуючої інфраструктури, так і на розробці нових високошвидкісних систем, таких як Hyperloop, які здатні розвивати швидкість 1000 км/г.

Сучасні системи залізничного мобільного зв'язку, доповнені технологіями 5g, забезпечують зв'язок з малою затримкою і високу продуктивність, а також надійність залізничної інфраструктури. Крім того, управління поїздом на основі зв'язку забезпечує ефективне управління залізничним рухом та моніторинг активів. Додатки для підключення поїздів охоплюють позиціонування поїздів, управління, технічне обслуговування, обслуговування пасажирів та збір даних про пасажирів.

Для поліпшення якості обслуговування пасажирів, залізничні компанії використовують інформацію про «досвід пасажирів», цьому сприяють автоматичний продаж квитків і відеоспостереження, служби доставки поїздів. Відеоспостереження виявляє крадіжки і допомагає оптимізувати пасажиропотік. Додатки для смартфонів та мобільних пристроїв автоматизують продаж квитків та порівняння цін для пасажирів та залізничних компаній. Бортові системи ще більше покращують бронювання в останню хвилину, контроль ідентифікації, а також призначення місць, а інформаційно-розважальні системи залучають пасажирів під час подорожі.

Використання великих даних у залізничному секторі відкриває шлях для покращення прогнозової аналітики, управління активами, формування інформаційних систем для пасажирів та платформ управління даними. Розгортання інтелектуальних залізничних датчиків дозволяє збирати та аналізувати мільйони точок даних для подальшого підвищення безпеки та надійності залізничної інфраструктури. Можливість прогнозування відмов додатково дозволяє залізничним операторам планувати ремонт, підвищуючи доступність залізниці. Стартапи та масштабні компанії розробляють датчики IoT для збору даних майже про всі аспекти залізничної інфраструктури, включаючи вагони, колії та сигнальні пристрої.

Програми змішаної реальності в залізничній галузі охоплюють навчання персоналу, візуалізацію проєктів та взаємодію з клієнтами. Інтерактивні вікна поїзда надають

інформаційно-розважальну інформацію та інформацію про маршрут, а мобільні додатки доповненої реальності дозволяють пасажиром брати участь у проектуванні залізничної інфраструктури. Крім того, гарнітури віртуальної реальності роблять навчання більш захоплюючим та інформативним. Рішення віртуальної і доповненої реальності дозволяють залізничним компаніям скоротити витрати на навчання персоналу і підвищити задоволеність і лояльність пасажирів, збільшуючи їх продажі.

Зважаючи на вказані вище стратегічні орієнтири інноваційного розвитку для підвищення якості рішень щодо забезпечення ефективності інноваційної діяльності підприємств залізничного транспорту і використовується механізм адаптивного управління. Він являє собою сукупність принципів, інструментів і технологій прийняття і виконання управлінських рішень. Їх прийняття визначається інформаційною системою як єдиний комплекс програмно-технічних і організаційних рішень, здатних накопичувати інформацію про стан справ, охоплює виробничі, технологічні, фінансові, логістичні маркетингові, кадрові та інші процеси забезпечення інноваційної діяльності, об'єднуючи всі підрозділи підприємств залізничного галузі в єдиний інформаційний простір.

В системі адаптивного управління інноваційною діяльністю підприємств залізничного транспорту можна виділити наступні основні позиції [5]: завдання регулювання і планування повинні вирішуватися в єдиній цілісності як інтегральна задача адаптації; для забезпечення адекватності системи управління розробляються адаптивні моделі, алгоритми вирішення завдань управління і планування, здатні розкривати шляхи, засоби, способи і стратегії відображення впливів ринкового середовища; розрахунок планової траєкторії руху системи обумовлює отримання достовірних оцінок очікуваного ефекту діючої системи; налаштування параметрів системи управління здійснює адаптер як пристрій вибору алгоритму і типу моделі; перевірка достовірності існування системи реалізується методами імітаційного моделювання (імітаційною моделлю реальної системи).

Висновки. Отже, адаптивне управління інноваційною діяльністю на підприємствах залізничного транспорту являє собою процес управління на основі формування, розвитку і використання джерел адаптивності — особливих факторів, що впливають на інноваційний потенціал і дозволяють зміцнити конкурентне становище у зовнішньому середовищі. Система адаптивного управління інноваційною діяльністю підприємств залізничного транспорту повинна передбачати механізми адаптації господарюючого суб'єкта до змін.

Список літератури

1. Залізниця України у 2022 році перевезла понад 150 млн т вантажів. Ukrainian Shipping Magazine. 2023. 05 січ. URL: <https://usm.media/zalizniczja-ukra%20ni-u-2022-roczni-perevezla-ponad...> (дата звернення: 11.09.2023 р.)
2. З 24 лютого Укрзалізниця евакуювала чотири мільйони осіб та перевезла 314 тисяч тонн гуманітарки. Укрінформ. 2023. 01 січ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3644532-z-24-lutogo-ukrzaliznic...> (дата звернення: 11.09.2023 р.)
3. Токмакова І. В. Адаптивна система управління інноваційним розвитком залізничного транспорту України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. Вип. 57. С. 137-143.
4. Токмакова І. В., Овчиннікова В. О., Корінь М. В., Обруч Г. В. Управління інноваційною діяльністю підприємств залізничного транспорту як інструмент забезпечення їх збалансованого розвитку. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2022. №78-79. С. 131-140.
5. Хаустова І. Є. Адаптивна система управління підприємством в кризових умовах. *Вісник НТУ "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки)*. 2017. № 46(1267). С. 28-31.